

15 PV
25 bb

663.2

ქართველი ბიბლიოთეკის

1918 წლის 25 მაისი
აღმასრულდა გენერალური

ქრისტიანობის ვერამიმდევრობის

K 6.058
30V

ქართველი ლიტერატურის მუზეუმი

განყოფილება II

გევარა-გორგა-გელვინის მუზეუმი

№ 7

ტარანტია საქართველოს „საბჭოთა სსრ საბოლოო
ტომავა 1925

ჩვენ გითხვილ-გლუხვას, ცოცლი გასრავდნ- ლებს, აგრძელებს და გეითლებას კრიტიკი

პატივუმული ძმაწევები კრიტიკი

გამომცემლობა „საბჭოთა კავკასიონი“ იწყებს „გლეხის ბაბ-ლიონთექის“ გამოცემას, რომელიც ჩვენი სოფლის მეურნეობის უმთავ-რებს საკითხების შესახებ დაახლოებით 100-მდე წიგნაქს შეიცავს, და მოგმართავთ თქვენ, მკითხველო-გლეხებო, თბოვნით, გარდა „გლეხის ბიბლიოთექის“ გლეხთა შორის გავრცელებისათვის ხელის შეწყობისა, აცნობოთ გამომცემლობას ყველა თქვენი სურვილი და შენიშვნები ჩვენი გამოცემების შესახებ:

1) რამდენად გასაგებად არის მოთხრობილი ამბავი ჩვენს გა-მოცემებში და რა ცვლილებები და გაუმჯობესება უნდა იყვეს შე-ტანილი ამ შხრივ გამოცემებში?

2) რამდენად ამოწურულია სავსებით საკითხი, საკმაო თვალ-საჩინოდ არის შედგენილი სურათები და რა ნაკლი აქვს წიგნაქს ამ შხრივი?

3) კიდევ რა ახალი საკითხის გაშუქება არის, თქვენის აზრით, საჭირო შემდეგ გამოცემებში, გამომცემლობის მიერ განზრახულ წიგ-ნიერა დამატებით და ჩვენი სოფლის მეურნეობის პირობებთან შე-ფარდებით?

განსაკუთრებულ იმედს არა მარტო „გლეხის ბიბლიოთექის“ გავრცელებაში, არამედ ჩვენი მკითხველი-გლეხების კოლექტური სურვილებისა და შენიშვნების გამაზარავება-ასახვაში, გამომცემ-ლობა ამყარებს ჩვენს სოფლის მასწავლებლებშე, აგრონომებშე და ბეითლებშე. გამომცემლობა მოგმართავთ თქვენ, ამხანავო მასწავლე-ბლებო, აგრონომებო და ბეითლებო, და გთხოვთ ამ მიზნით სოფ-ლად მოაწყოთ ხმამაღლა კითხვა „გლეხის ბიბლიოთექის“ წიგნაკ-ბისა და წარითხების შემდეგ—აზრთა გაცვლა-გამოცელა, ცალკე შე-ნიშვნების და სურვილის ჩაწერა წიგნაკის შინაარსის, სურათების თვალწარივობის, დამატებითი საკითხებისა და სხვათა შესახებ. ეს შენიშვნები უნდა გაღმოვეზავნოს გამომცემლობას.

გამომცემლობა დიდის მაღლობით მიიღებს და გამოიყენებს ყ-ველგვარ რჩევას და სურვილს ამხანავ გლეხებისა და სოფლის ყველა მუშაკების შხრივი.

„კორესპონდენცია, „გლეხის ბიბლიოთექის“ შესახებ უნდა გად-მოიგზაროს შემდეგი მისამართით:

ტფილისი, რუსთაველის პროსპ., № 8, გამომცემლობა „საბჭო-თა კავკასიონი“.

ა. მამუკემლობა . ხანჭითა კავკასიონი.

197
951

ახალი ღვინის მოვლა.

როგორც ბავშვის შესახებ არ შეიძლება ითქვას როგორი კაცი დადგება მისგან, ისე არ შეიძლება ითქვას, მაჭარისაგან საბოლოოდ როგორი ღვინო დადგება.

სანამ ბავშვი გაიზრდებოდეს მას მრავალი რამ შეიძლება შეემთხვეს. იმის მიხედვით, თუ როგორი აღზრდა და მოვლა აქვს მას, მან შეიძლება მრავალი კარგი ან ცული თვისება და ჩვეულება შეიძინოს, დაავადმყოფდეს და ერთი სიტყვით თავს ბევრი რამ გადახდეს.

ბავშვი, წელთა განმავლობაში, თანდათანობით იზრდება და მაგრდება; დაბერებისას კი ისევ სუსტდება და ყოველ ღონეს ჰქონდება.

ასეთივე ყოველი ღვინის ბეჭიც.

სანამ ის ახალგაზრდაა—მაჭარია,—შეშეუნა და გემრიელია. ამ დროს ჩვეულებრივი ღვინოც კი კარგი და სასიამოვნოა.

მაგრამ სანამ ის დამწიფდებოდეს, მასაც შეიძლება ბევრი რამ, კარგი და ცუდი შეემთხვეს. ავადმყოფობაზე ხომ ლაპარაკიც ზედმეტია. დაავადდება რაიმე განუკუნავი სენით ახალგაზრდობაში კარგი ღვინო, გაიხედავ და სრულებით გაფუჭდება, ცუდი დადგება.

იღუპება ღვინო და მასთან ერთად მაელი ის შორმა, რაც მის მომზადებაზე იყო დახარჯული.

მიზეზი კი მოუვლელობა და უყურადღებობაა, რაც ადამიანსაც ღუპავს ხოლმე.

ღვინოს მოვლა თავიდანვე სჭრდება. რასაც ახალგაზრდობაში შეიძენს ღვინო, კარგი თვისება იქნება ის, თუ ცუდი, იგივე შერჩება მას ბოლომდე.

პარველი დუღილის შემდეგ ჭაჭარან გადალებული ღვინო ახალ ღვინოთ ითვლება. ამ დროიდან მისი ბედ-ილბალი თვით მეღვინეზეა დამოკიდებული. თუ მეღვინე შესძლებს კარგად მოუაროს მას, დაიცვას ყოველგვარი ავადმყოფისაგან, მაშინ მას იმედი უნდა ჰქონდეს, რომ კიდევ უფრო გაუმჯობესებს და გააქერებს მას.

ახალი ღვინო განსაკუთრებით მგრძნობიარეა ყოველი ავადმყოფობისა და ცუდი თვისებისადმი. ამ დროს იგი ძალიან მანკიანია.

ზოგი მეღლინე ასე მსჯელობს: ამდენ წვალებას და წრების შემთხვევაში იმავე მაგრამ არა სჯუბინი თავიდანვე გაყვიდო და გავინაღუნდა. წმიდა კატერი იძულებულია გაჰყიდოს იგი, რადგან ფული ესაჭიროება. მაგრამ, მიუხედავად ამასა, ყოველთვის უნდა გვახსოვდეს, რომ ახალ ლვინის გაყიდვა ხელსაყრელი არ არის. მასში არასოდეს არ მიგუცემენ ღორებულ ფასს. ამიტომ ახალი ლვინის გაყიდვა არ უნდა დაუჩქაროთ.

თუ მეღლინემ ლვინის მოვლა არ იცას, მაშინ, რასაკვირველია, უმჯობესია მან ლვინო თავიდანვე გაჰყიდოს; წინააღმდევ შემთხვევაში გაუფრქვდება და ფფრო იზარალებს.

მაგრამ თუ მეღლინემ ლვინის ხეირიანად მოვლა იცის, მაშინ უმჯობესია შეინახოს; ამ შემთხვევაში იგი უფრო მოგებული დარჩება, რადგან ძეველ ლვინოს ბევრად უკეთეს ფასებში გაასარებს.

როგორ უნდა მოუაროთ ლვინის, რომ იგი არა თუ არ გაფუჭდეს, არამედ კიდეც გაუმჯობესდეს მისი ლირსება?

ამ კაი ხეებზე რომ პასუხი გაესცეთ, უნდა ვიცოდეთ რისგან შესდგება ლვინო, როგორია მისი ოვისებები და რა ემართება მას შენახვის დროს.

ჩა მართება ლვინოს შენახვის დროს.

შენახული ლვინო თანდათანობით იცვლება.

მაგალითად თეთრი ლვინო, თუ ის ჭ ჭახე იყო დადუღებული, თანდათანობით ყვითლდება და ზოგჯერ ჩაის ფერსაც კი იღებს. თუ უჭაჭათ იყო დადუღებული, მაშინ იგი ოქროს ფერს იღებს.

წითელი ლვინოები კი პარიქით: დროთა განმავლობაში თავიანთ ფერს ჰყარკავენ და უფრო ნათელი წითელი ფერისა ხდებიან. ჭ ჭახე დადუღებული წითელი ლვინო ყომრალ წითელ ფერს იღებს.

ლვინის გეძოც იცვლება: იგი უფრო ნაკლებ მჟავა და მწლარტე ხდება.

რად ხდება ასე, ამის გაგება ძნელი არ არის.

ჩვენ უკვე ვიცით, რომ ლვინოში ილექტა მთრიმლავი ნივთიერება. სწორედ ეს ნივთიერებაა, ლვინოს რომ მწლარტე გეძოს აძლევს. დალექვის დროს ამ ნივთიერებებს თან მიაქვთ ლვ-ნის საღაბავის ნაწილი და ის ნივთიერებანი, რომებიც ლვინოს მჟავა გემოს აძლევენ.

საქვე იმაშია, რომ დალექვის დროს ძირისკენ მიდის ხოლმე სილის მაგვრი ნაწილაკებიც; ეს ნაწილაკები ლვინოს კასრის კედლებს

ეკრობიან მაგარი კანის სახით და შემდეგ ძნელი ხდება შემდეგ ძნელი ლება კი რისაგან. სწორედ ამ ნაწილაკებშია ის ნატურალური და ლინოს სიმუავეს აძლევს. ამიტომ მათი დალექვის შემდეგ ლვინოს სიმუავე აკლდება.

შემდეგ, შენახვის დროს ლვინოს ცოტა სიმაგრეც აკლდება.

ლვინოზე მოქმედობს ჰაერიც. ჰაერის მოქმედებით თეთრი ლვინო მუქ ფერს იღებს; ის ხელახლა იძლვრევა, თუ ლვინო ჯერ კიდევ ახალია. აძლვრევის მიზეზია ის, რომ ლვინოში გახსნილი ნივთიერება ჰაერის მოქმედებით უხსნელი ხდება და ხელახლა აძლვრევს ლვინოს.

შენახვის დროს ლვინის რაოდენობაც იკლებს, ის შრება. პირველ წელიწადს ყოველ 100 ვედრაზე ლვინოს აკლდება 5 ვედრა. მეორე წელში 2—3 ვედრო, შემდეგ კი უფრო ცოტა.

გაშრობის გარდა ლვინის რაოდენობა იკლებს იმიტომაც, რომ მასში კიდევ ჩედება იხლე; საჭირო ხდება მისი მოცილება გადაღების დროს. პირველ წელს ყოველი 100 ვედროდან ამის გამო ლვინოს აკლდება 10—15 ვედრო.

ბოლოს, შენახვის დროს ლვინოს ეძლევა განსაკუთრებული სასიამოენო სუნი, რასაც დიდი ფასი აქვს გაჭრობის დროს.

ამ სუნის გამომწვევი მიზეზია ჰაერის მოქმედება და ის სუნი, რომელიც ზოგიერთი ყურძნის ჯიშის ჩემჩრდია. კარგი ჯიშის ყურძნებს სწორედ ამიტომ აქვთ დიდი ფასი, რომ მათი წყალობით ლვინო სასიამოენო სუნს ღებულობს.

თუ სუნს ასე დიდი მნიშვნელობა აქვს, ცხადია სასარგებლოვნება ლვინის დიდი ხნით შენახვა, რომ ეს სუნი შეიძინოს.

ყველა ამის მიზეზია ლვინის დამწიფება. ლვინო, როგორც მელვინები აბბობენ ხოლმე, ძევლდება, მწიფდება. ეს დაძკელება ჰაერის გავლენით ხდება.

ლვინის გემოს და სუნის გაუკეთესება დაუსრულებლად არ სწორებს. რამოდენიმე წლის შემდეგ ლვინო სრულიად მწიფდება; მის შემდეგ კი ლვინო უკვე დაბერებას იწყებს, გეძო და სუნი ოანდათანობით უფუჭდება.

ამ რიგად ლვინო თავდაპირველად ახალგაზრდაა (ახალია); მას ამ დროს მომუავო და მწელარტე გემო აქვს. შემდეგ მისი გემო თანდათანობით უკეთესდება—ლვინო დამწიფებას იწყებს. შემდეგ იგილონებს ჰაერგავს, ბერდება.

თუ რამდენ წელიწადში დამწიფდება ლვინო, ამის თქმა ძნე-

ლია. სხვადასხვა ლვინო ერთ და იმავე ხნის განმავლობურში არმქიფული დება.

თუ ლვინო მწელარტეა, სიმაგრე და სიცუკე ცოტა აეცის; ასე თი ლვინო ჩქარაც მწიფუება და ჩქარაც ბერლება, ვიღრე მაგარი და შედარებით მეტი სიმეჯავის მქონე ლვინოები.

ჩვენებური ლვინოები იმის გამო, რომ ჭიჭახე არიან დადულებულნი, მწელარტეები არიან; ამის გამო ისინი მალე მწიფუებიან და 2—3 წლის შემდეგ უკვე როგორც ძველი ლვინო, ისე შეიძლება გაიყიდოს. თუ უჭაჭოთ არის დადულებული, მაშინ 4—5 წელი იქნება საჭირო.

დიდ გავლენას ახდენს ლვინოზე თხლე, თუ ის ლვინოში დიდ ხანს რჩება.

თხლეს უმთავრეს ნაწილს ის სოკუები შეადგენენ, რომლებიც დუღილის გამომშვევი იყვენ. დუღილის გათავების შემდეგ ისინი ის-ვერებენ, რადგან ყურჩნის ჭვერში უკვე იღარ არის შაქარი, რომლი-თაც იკვებებოდენ. შემდეგ საჭმლის უქონლობა მათში შიმშილობას იწვევს და ისინი იღუპებიან. ამ დროს ისინი ილექებიან ძირზე და იქ გახრწნას (ლპობას) იწყებენ. ამას გამო ლვინოს ცუდი სუნი და გემო ეძლევა. გარდა ამისა, დაშლილ ნაწილებს შეუძლიანთ ლვინის სიმღერივეც გამოიწვიონ, რაც შემდეგ ძელად ილექება.

თხლეში ამ სოკუებს გარდა სხვა მკვდარი სოკუებიც და ზო-გი სხვა ნივთიერებაც მოიპოვა, რომლებიც აგრელვე მაწყინარია ლვინისთვის.

ყველა ამ ნივთიერებების ლპობის დროს რაც გამოიყოფა, ის ცუდად მოქმედობს ლვინოზე და მას ცუდ სუნსა და გებოს აძლევს.

თუ ლვინო თბილ შენობაშია შენახული და ამასთანავე მაგარი არ არის, მაშინ ლპობა ჩქარა მიმღინარეობს. ცივ შენობაში და მა-გარ ლვინოში კი უფრო ნელა.

მაგრამ ეს კიდევ არაფერი. დაღუპულ სოკუებთან ერთად თხლეში არის აგრელვე ცოცხალი სოკუებიც, რომლებიც ლვინის სხვადასხვა ავადმყოფობით თავადებენ. ეს მავნებელი სოკუები იკვა-ბებიან დამპალი სოკუებით დი იმდენად მრავლდებიან, რომ შეუძლიანთ ლვინო სულ ერთიანად გაგვიფუჭონ. ეს მავნებელი სოკუები საკვებად ხმარობენ აგრელვე ლვინის სიმეჯავეს. თუ ლვინოში ამის შემდეგ კიდევ საკმაოდ რჩება სიმეჯავე, მაშინ კიდევ არა უზავეს; მა-გარამ თუ მისი რაოდენობა ძალაან მცირდება, ეს ცუდად მოქმედობს

ლვინობება და შეიძლება კიდეც გაშავდეს. გარდა ამისა, ქუმრულები და წილის სხვადასხვა ივათმყოფობ. თავან იფარავს.

უველა ამის გამო ცხადია, თუ რა საზარალოა დროის შეიძლება და ტოვება თხლეზე საჭიროა თავ-თავის დროზე გადავიღოთ ლვინო, როცა კი მასში თავს მოიყრის თხლე.

ლვინის თავის დროზე გადაღება უმთავრესი წესია ლვინის მოვლისა.

როგორც უკვე ვთქვით, ჰაერის მოქმედით ლვინო მწიფდება. მაგრამ ჩვენ ამასთანავე ისიც ვიცით, რომ თუ ლვინიან ჭურჭელს (ქვევრს ან სხვას) თავდაუკაბელს ან ნაკლელს ვტოვებთ, ამის გამო ლვინო შეიძლება გაფუჭდება. ლვინო ძმარდება, ან პრკე გადაეკვრება და იმღვრება.

მაშასადამე ჰაერი ყოველთვის არ აუკეთესებს ლვინოს.

შემჩერულია იგრძელვე, რომ ქვევრში ლვინო უფრო გვიან მწიფდება, ვიდრე კასრში (ბოჭქაში). დიდ კასრში უფრო გვიან, ვიდრე პატარაში.

რა არის ამის მიზეზი?

ამის მიზეზი ის არის, რომ გაესებულ და კარგად დახურულ ქვევრში ლვინო სრულებით არ ეხება ჰაერს. ხის კასრებში კი, პირი-ქით, ჰაერი ადვილად გადის კასრის კედლებში, რაღაც მასში მაინც არის ძალიან წვრილი, თველით უხილავი ნაჩერეტები. მათში გადის ჰაერი, რის გამოც ლვინო მალე მწიფდება.

პატარა კასრში ლვინის ჰაერთან შეხების არე მეტია, ამიტომ იქ უფრო მალე ხდება ლვინის დამწიფება.

მაშ რად ფუჭდება ლვინო თავდაუხრავ კასრში? იქ ხომ კი-დევ უფრო მეტი ჰაერი შევა?

ამის მიზეზი ის არის, რომ ჰაერში ბლომად მოიპოვება ლვინის მავნებელი სოკოები; როცა ჰაერი პირდაპირ ლვინოს ეხება მაშინ ეს სოკოები ლვინოზი შეიძრებიან და აფუჭებენ. მაშინ კი, როცა ჰაერი კასრის კედლებში უნდა გაძვრეს, ეს სოკოები ვეღარ ანერხებენ მას-თან ერთად გაძვრენას და ამიტომ ლვინოც აღარ ფუჭება. კიდეც რომ მოახერხოს სოკოებმა კასრში გაძვრენა, ეს მაინც არ იქნება სა-შიში, რადგან კასრში ჰაერი არ იქნება, უჰაეროთ კი ისინი ვერ იცო-ცხლებენ და ვერ გამრავლდებიან.

მაგრამ თუ ლვინოს, გაშრობის შემდეგ, თავის დროზე არ შე-ვაესებთ და თუ კასრის თავზე ჰაერი გაჩნდა, მაშინ ეს სოკოები გა-

მრავლებას იწყებენ და ღვინის ზედა პირზე პრკე კეთდება; ან ღვინო
ძმარდება.

აი, ამიტომ არის სწორედ საჭირო, რომ ქასრის ღვინო გამჭვიდვებული იყოს კაცის გაშრობასთან ერთად, ჭურჭელი სას-
წრაფოდ უნდა შევავსოთ და არასოდეს არ უნდა დავტოვოთ ნაკ-
ლული. ესეც ერთი მთავარი წესია ღვინის მოვლისა.

თუ სარდაფი თბილია, მაშინ ჰაერი მეტად მოქმედობს ღვინო-
ზე; აგრეთვე სოკოებიც, განსაკუთრებით მაშინ, თუ ღვინო მაგარი
არ არის.

სიცივე სხვანაირად მოქმედობს. ღვინის დამწიფება ნელდება; გარდა ამისა სიცივეში აღვილად ილექება ღვინიდან ის ნაწილაკები, რომლებიც ღვინის სიმუვეს შეიცავენ. ეს იმიტომ, რომ ისინი ცივ ღვინოში კარგად ვერ იხსნებიან.

წითელ ღვინოში საღებავი აღვილად ილექება, როცა ღვინო
ცივია; განსაკუთრებით კი მაშინ, როცა ღვინო იყინება. ღვინო ამ
შემთხვევაში ბევრ ფერს (საღებავს) ჰქარგავს.

თეთრი ღვინო სიცივისაგან სიმუვეს იკლებს; თუ ღვინოში სიმ-
უვე ბლომად იყო, მისი გაცივების შემდეგ სიმუვის რაოდენობა იკ-
ლებს და ღვინო სასიამოენო სასმელი ხდება.

წითელი ღვინის გაცივება კი არ არის სასარგებლო, რადგან
იგი ფერს ჰქარგავს.

ღვინოზე ცუდად მოქმედობს ისიც, თუ სითბო მუდმივი არ
არის და ხშირად იცვლება: ხ-ხ ცივდება, ხან თბება. ამის გამო ღვი-
ნო მოძრაობაში მოდის. ღვინის ქვედა ფენები ზევით ამოდის, ზედა
კი ქვევით ჩადიან. ღვინოსთან ერთად თხლეც მოძრაობაში მოდის და
ღვინო იმღვრევა.

ამიტომ არის, რომ სარდაფში ღვინო უკეთ ინახება; სარდაფში
სითბო სიცივე თითქმის ყოველთვის თანაბარია და არ იცვლება
ხოლმე ისე აღვილად, როგორც გარეთ.

ღვინის შენახვის დროს კიდევ ხდება მასში ერთი ცვლილება: სპირტის, სიმუვის და სიმუქლარტის გამო, რომელიც ახალ ღვინოში
ცალ ცალკე მოსხანს ხოლმე, ღვინის დამწიფების დროს თითქმის ერთ-
დებიან და ასე ძლიერ აღარ მოსხანან. ამის გამო ღვინო მთლიან გე-
შოს იღებს, ის უფრო რბილი და სასიამოენო სასმელი ხდება.

ეხლა, როცა ჩვენ უკვე ვიცით, თუ რისგან შესდგება ღვინო,
რა ცვლილებები ხდება გასში შენახვის დროს და როგორ მოქმედობს

შასზე სხვადასხვა გარემოება (მიზეზები) — პატი, სიუბთურქული სხვა, — ჩვენთვის ადვილი იქნება გავიგოთ, თუ როგორ უნდა მოუხარით ღვიძინოს, რომ ის თანდათანობით უმჯობესდებოდეს და ამ ფუჭ-დებოდეს.

ლვინის ჭურჭელი

ლვინის დასაცავად სხვადასხვა ავადმყოფობისა და ცუდი თვისებისაგან უპირველესი მნიშვნელობა აქვს კარგსა და კარგად გამოწმენდილ ჭურჭელს.

სისუუთავე ყველგან და ყოველთვის აუცილებელია; მაგრამ განსაკუთრებით საჭიროა იგი ლვინის შესანახ ჭურჭლისათვის, რადგან შხოლოდ სუფთა ჭურჭელში შეიძლება კარგი და ჯანსაღი ლვინის დაყენება.

ლვინის შესანახი კასრები სუფთა უნდა იყოს როგორც შიგნით, ისე გარედან. ყოველგვარი უსუუთაობა და უცხო სუნი განსაკურებულის მზრუნველობით უნდა მოვაცილოთ ლვინის.

უნდა გვახსოვდეს, რომ სულ მცირე ჭუჭყს და ცუდ სუნიან და გემოიან ნივთიერებას შეუძლია ლვინოს თავისი სუნი და გემო მისცეს. ასეთ ლვინოს, ძალიან ცოტა სუნიც რომ ჰქონდეს მას, ფასი აღარ აქვს და იაფად იყიდება.

ამის მიზეზი შეიძლება იყოს ი', რომ რომელიმე კასრი კარგად არ იყო გამოწმენდილი. ლვინოს ავადმყოფობა უმთავრესად იმის გამო უჩნდება, რომ კასრი თავის დროზე გამოწმენდილი არ იყო იმ უსუფთაობისაგან, რომელნიც ლვინოს აავადებენ.

როცა ლვინოს რაიმე ნაკლი და ავადმყოფობა თავიდანვე ადვილად ემჩნევა, ეს კიდევ არაფერია; შეიძლება მოვლით ასეთი ლვინო კიდევ გამოკეთდეს. მაგრამ ხშირად პირველ ხანებში ეს ნაკლი საკმარისად ვერ ემჩნევა ხოლმე და მხოლოდ მაშინ ჩნდება აშეარად, როცა ლვინო სავსებით გაფუჭებულია და მისი გამოკეთება აღარ შეიძლება.

მაშ, არა სჯობიან, რომ კასრი თავიდანვე კარგათ გავასუფთაოდ, რომ შემდეგ ბევრი შრომა და ჯაფა არ დაგეჭირდეს გაფუჭებული ლვინის გამოსაქეთებლად?

როგორც ადამიანის, ისე ლვინის დაცვა უფრო ადვილად და იაფად შეიძლება, სანამ ის ჯამრთელია, ვიდრე ავადმყოფის მორჩენა. ეს წესი ყოველ მელვინეს კარგად უნდა ახსოვდეს. ამით ის ყოველთვის მოგებული დარჩება.

ღვინის შესანიხად ჩვენში სოფლის
რობენ, რაშიაც ღვინის დუღილი ხდება.

მაგრამ უნდა აღინიშნოს, რომ თუ დუღილისათვის ზოგიერთ შემთხვევაში ქვევრები კარგია, სამაგიეროდ ღვინის შესანახად კას-რები დაუფასებელია.

მხოლოდ კასრებში არის შესაძლებელი ღვინის წესიერი მოვლა და მისი კარგად დამტიფება.

როდესაც ლვინოს კასრებით ინახავთ ის ღრმა სარდაფში უნდა მოათავსოთ და პირდაპირ მიწაზე კი არ დადოთ, არამედ ქვეშ კუნძები უნდა შეუწყოთ. ისე უნდა დააწყოთ, რომ კასრები არ ინძრეოდენ, თორემ ლვინო ვერ დაიწმინდება.

ბოძები მიწიდან 12 ვერშოკის სიმალლეზე მაინც უნდა იყოს დაცილებული. ქასრები სარდაფის კედლიდანაც უნდა იყოს დაცილებული 12 ვერშოკით მაინც.

კასტების ყიდვის ან გაკეთების ღროს მხედველობაში უნდა მი-
ვიღოთ შემდეგი გარემოებანი:

საუკეთესო კასრები ნედლი მუხიდან კეთდება. ნედლია თუ არა ბეჭა ამის გაგება ასე შეიძლება: საკასრე ფიცრის გვერდი (კლეპკა—ტეს. ლექსიკონით მოქლონვა) წვეტიან ქვეს უნდა დავარტყათ. თუ ფრცარი სწორად მოტყდება; ეს იმის ნიშანია, რომ იგი ძეელია; ნედლი ფიცარი უსწორ მასწორო განატეს იძლევა.

საკისრე ფიცარი წვრილფენიანი უნდა იყოს; ასეთი ფიცარი უფრო მაგარია და ამასთანავე უფრო ნაკლებად ახდენს ღვინოს.

რაც წვრილი იქნება საკასრე ფიცარი, მით უკეთესია.

კასრის შიგნითა მხარე კარგად უნდა იყოს გაშალაშინებული, წინააღმდეგ შემთხვევაში კასრი ძნელი გამოსარეცხი იქნება; კასრის უსწორ მასწორო გვერდებზე ადვილად დარჩება თხლე და სხვა უსუფ-თაობა, რაც შემდეგ ძნელი გამოსარეცხი იქნება. ამან შეიძლება ღვი-ნო გაგდიფუჭოს.

საკასრე ფიცრების სიმსხო თანაბარი უნდა იყოს. ამ შემთხვევაში კასრი უფრო მაგარი გამოდის.

სალტე კასრისათვის რკინის ან ხის უნდა იყოს. რკინის სალტე უფრო მაგარია. სასურველია რკინის სალტეს ზეთიანი საღებავი წაუსვათ, რომ არ დაუანგდეს.

ლვინის შესანახ კასრებს გრძელი საცობი (საფეხვი) უნდა დაუკეთოთ. საცობის სიგრძე მმოდენა უნდა იყოს, რომ ლვინომდი გაუ-

წიოს. ამის გამო საცობი ყოველთვის სველი იქნება დღის შემთხუამდებრების გაუშვებს.

გარდა ამისა, საცობი კარგა უნდა უდგებოდეს კასრის ნახვრეტს და საჭირო არ უნდა ხდებოდეს მისთვის რაიმე ჩვარის შემოხვევა. თუ საჯობი კარგად არ ეცობა კასრს, მაშინ ჰაერი ადვილად გავა დარჩენილ ნახვრეტში და ღვინოს გააფუჭებს. არ ვარგა აგრეთვი საცობისათვის ჩვარის შემოხვევა, რადგან ღვინო ასველებს ჩვარს და მასზე ადვილად იკიდებს ფეხს სხვადასხვა გვარი სენი, რომელიც ღვინოს აავადებს.

ღვინის შესანახი კასრები სხვადასხვა ზომისაა. ჩვენში უფრო გავრცელებულია 50—60 ვედროიანი კასრები. დიდ შეღვინეობაში ამაზე დიდ კასრებსაც ხმარობენ, მაგალითად 500 ვედროიანი. მაგრამ ასეთი კასრები მხოლოდ ახალი ღვინისათვის გამოდგება, ისიც მაშინ, თუ ღვინო ბლომადაა.

მაგრამ იმისათვის, რომ ღვინო ადვილად დამშიფრდეს და გასასყიდათ, გამოსადეგი გახდეს, საუკეთესოა 15—20 ვედროიანი კასრი.

ცარიელი კასრების შენახვასაც ცოდნა უნდა. ისინი უყურადღებოდ არ უნდა მივატოვოთ.

როცა კასრი განთავისუფლდება ღვინისაგან, საჭიროა ის ცივი წყლით გამოირეცხოს, შემდეგ უმალვე გოგირდი უნდა უხრჩოლოთ, გადმოვაბრუნოთ, ნახვრეტით ძირს, რომ წყალი გამოიწუროს და როცა სავსებით გაშრება, ისევ გოგირდი უნდა უხრჩოლოთ და თავი მაგრად დაუცვათ.

ხრჩოლება საჭიროა 1—2 თვეში ერთხელ; მშრალ შენობაში უფრო იშვიათად, ვიდრე ნესტიანში.

თუ როგორ უნდა მომზადდეს გოგირდიანი პატრუქები სახრჩოლებლად ამის შესახებ წაიკითხეთ წიგნაკი: „ღვინის დაყენება“.

40 ვედროიანი კასრისათვის საჭირო იქნება 6 მისხალი გოგირდი.

როცა პატრუქი დაიწვება, ის უნდა ამოვილოთ კასრიდან.

კასრის გამოორთქვლას დიდი მნიშვნელობა აქვს. ამიტომ თუ საღმე ახლოს ისეთი დაწესებულება მოიპოვება, სადაც ორთქლის ქვაბი არის უმჯობესია ყველა კასრი გამოირთქმლოს. ცხელი ორთქლი ძალიან კარგად ასუფთავებს სრულიად ახალ კასრსაც კი.

თუ კასრების გამოსაორთქლად ორთქლი არ მოგვეპოვება, მაშინ ორთქლის მიგირ ცხელი წყალი უნდა ვიხმაროთ.

ამ შემთხვევაში გამოორთქვლა ასე ხდება:

50—60 ვედროიან კასრში უნდა ჩაისხას 3—4 წელით მოვალეობა მოვალეობა რე წყალი, თავი კარგად უნდა დაეცოს და ისე ვაგონით; მცირებულ ხანამ წყალი გაციფრებოდეს უნდა გადმოვასხათ და ცივი წყლით გამოვრეცხოთ.

გამორითქვლის დროს შემდეგი წესები უნდა დავიცვათ:

მდუღარე წყალი უნდა გადმოვასხათ კასრიდან, სანამ ის კიდევ თბილია და შემდეგ სწრაფად უნდა გამოვავლოთ წმინდა ცივი წყალი. უამისოდ გამორითქვლამ შეიძლება ზარალიც მოიტანოს: რა-საც ცხელი წყალი გახსნის, წყლის გაციფრების დროს ისევ კასრის კედლებს მიერობა და კასრს დაგვისვრის.

გამორეცხილი კასრი ისე უნდა დაიდგას, რომ მისგან წყალი დაიწრიოტოს და გაშჩერება.

თუ მეღვინეს ახალი კასრი აქვს, ის სხვა წესით უნდა გასუფ-თავდეს; ახალ კასრში ბევრი ისეთი ნივთიერებაა, რასაც შეუძლია ღვინოს ცუდი გემო მისცეს, მაგალითად მთრიმლავი ნივთიერება, ახალ კასრში ჩასხმული ღვინო კარგ ფასად არასოდეს არ გაიყიდება და ამიტომ მეღვინე ბევრს წააგებს, თუ კასრს კარგად არ გამოწ-მენდს თავიდანვე.

ამისათვის საჭიროა ახალი კასრი გამოირთქლოს იმ წესით, როგორც ზევით იყო ნათევამი შემდეგ ცივი წყალი გამოევლოს. ასე გამზადებულ კასრში უნდა ჩაისხას სუფთა წყაროს წყალი და შემდეგ ეს წყალი უნდა გამოეცვალოს ყოველ დღე, სანამ კასრიდან გადმო-სხმული წყალიც საესებით სუფთა არ იქნება.

კასრი უფრო კარგად ირეცხება, თუ მდუღარეს ცოტა წმინდა სოდას მიუმატებთ: 3—4 ვედრო მდუღარეზე საჭიროა 2—3 გირვან-ჯა სოდა.

ზოგჯერ გლეხები კასრის გამოსაწმენდათ კირს ხმარობენ, მაგ-რამ ეს არ არის კარგი. კირისაგან კასრის კედლები შეიძლება გა-შავდეს, რის გამოც შეიძლება თეთრ ღვინოს ფერი გაუფუჭდეს, წი-თელ ღვინოს კი ფერი გაუმკრთალდეს.

თუ კასრს ცუდი მოვლის გამო ობი ბოეკიდა, ამ უზედურებას შეიძლება ადგილად ეშველოს, მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ობი თეთრი ფერისაა და თუ მისგან კასრში არავითარი ლაქები არ რჩება გაწმენდის შემდეგ. ასეთი კასრის გადარჩენა კიდევ შეიძლება კარგი გასუფთავებით.

მაგრამ თუ კასრს ყვითელი ობი აქვს მოკიდებული და თუ მი-

სი მოწმენდის დროს ის შავ ლაქებს ტოვებს კასრის უეჭყებზე უძღვით კასრის უკვე უვარებისად უნდა ჩაითვალოს. მას უმწერმჭირ წყლი უშველის. მასში ღვინო აუცილებლად გაფუჭმება.

თეთრ ობს შეიძლება შემდეგნაირად ეწიმლოს: უპირველესად კასრს უნდა მოვაკილოთ ან მოვფხიკოთ ეს ობი; შემდეგ ცივი წყლით უნდა გამოირეცხოს და მხოლოდ შემდეგ გამოირთქლოს ცხელი წყლით.

ობ მოკიდებული კასრის გაწმენდის დროს ძალიან სიფრთხილე გვმართებს ცხელი წყლის ხმარების დროს.

გაცხელებით ობი ცუდი სუნსა და გემოს გამოჰყოფს. გაცხელების დროს კასრის კედლებში შეიქრება და შემდეგ მისი გამოყენება ძნელი იქნება. შემდეგ ეს ცუდი სუნი და გემო ღვინოზე გადავა.

ამიტომ ობი ჯერ კარგად უნდა მოიფხიკოს მშრალი ჩითქით, შემდეგ ცივი წყლით უნდა გამოირეცხოს და მხოლოდ შემდეგ გამოირთქლოს.

ობ მოკიდებული კასრი კრით არასოდეს არ უნდა გამოვწმინდოთ.

თუ ობი ადვილად არ სცილდება კასრის კედლებს, მაშინ საჭიროა კასრს ერთი ძირი მოვაცილოთ და შემდეგ კასრში დავწევათ ვაზის ლერწი. შემდეგ გამომწევარი ზედაპირი უნდა გამოვფხიკოთ, გამოვორთქლოთ ცხელი წყლით, რომელშიც მუხის ბრტყელუშელა უნდა ჩავყაროთ და მხოლოდ შემდეგ გამოვრეცხოთ ცივი წყლით.

ზოგჯერ მეღვინეს უხდება წითელ ღვინო ნახამ კასრში თეთრი ღვინო ჩაისხას. ზოგი არც კი გამორეცხავს ხეირიანად კასრს და ისე ასხამს მასში თეთრ ღვინოს მაგრამ ეს არ არის კარგი. თეთრი ღვინო ამითი ადვილად ითვისებს მოწითალო ფერს და აღარც თეთრი ღვინო გამოდის და აღარც წითელი.

ეს არ არის ხელსაყრელი მეღვინისათვის, რადგან ასეთ ღვინოს ფასი არა აქვს. რომ ეს არ მოხდეს, საჭიროა ასეთ კასრში 2 ვედრა მდუღარე წყალი ჩაისხას, რომელშიც გახსნილი იქნება 8 გირვანქა სოდა. ამ მდუღარეთი ერთი საათი უნდა ვრეცხოთ კასრი, შემდეგ უნდა გადმოვასხათ, ისევ გამოვორთქლოთ სუფთა მდუღარეთი, შემდეგ კი ცივი წყალი გამოვავლოთ და გავაშროთ. მხოლოდ ასეთი გამორეცხვის შემდეგ შეიძლება გამოდგეს ასეთი კასრი თეთრი ღვინისათვის.

ახალი კასრი რაც გინდა კარგად არ გავწმინდოთ უმჯობესია მასში ძველი ღვინო არ ჩავასხათ. ახალი კასრი ახალი ღვინისათვის უნდა ვიხმაროთ. წითელი ღვინო უმჯობესია ახალ კასრში არ ჩაისხას, რადგან ამით იგი თავის ფერს ჰქარვავს.

806 ლვინის შესანახად.

ლილი მნიშვნელობა აქვს ლვინის შესანახად იმასაც თუ უტყოფილია შენობაში ვინახავთ გას.

ის შენობა, რომელშიაც ლვინოს ვინახავთ, მარანი იქნება იგი, თუ საჩდაფი, სუფთად უნდა შეგინახოთ. იატაკი, კადლები და ჭირი დრო გასოშვებით კარგად უნდა დავასუვაოდ ხოლმე. თბილ და კარგ ამ ხდში უნდა განიავდეს.

ისეთ შენობაში, სადაც ბევრი ლვინია შენახელი, სასურველია კვირაში ერთხელ ცოტ, წმინდა გოკირდა დაწვას, მხოლოდ წინასწარ კარგად უნდა დავუროთ კარები და ფანჯრები, რომ გოგირდის კვამლება შენობა მოიცავს და ყველა მავნებელი სოკო ამობაცოს, რომელნიც ლვინოს ავადებები და აფუჭებენ.

ლვინის შესანახ შენობაში არ უნდა დავტოვოთ ისეთი ნივთი, რასაც ცუდი სუნი აქვს. ლვინი ამით შეიძლება გაფუჭეს. არ შეიძლება იგრეთვე ძმის დატოვებაც, რადკან მისი წყალობით შეიძლება ლვინოც დაძარდეს.

ს რდაფის კეთლებში მილები უნდა იყოს დატოვებული ჰერის გასაჭმენდათ კარები და ფანჯრები კარგად უნდა ჰქონდეს გაკეთებული, რომ საჭროების ღრას შეიძლებორუეს ზათი მაგრად დაბურვა, რომ ს რდაფა არ გავაცივოთ ცივ ამინდში და ან მეტად არ გათბეს თბილი ამინდში.

გამკრაინ ქარი სარდაფში დასაშვები არ არის, რადგან შეიძლება ამან ზედმეტად გააცივოს საოდაფი.

შემახვევით იატაკზე ან კედლებზე დაღვრილი ლვინო კარგად უნდა მოიწმინდოს, რომ მას იმა არ მოეკაროს, ან არ დაძმარდეს. წინააღმდეგ შემთხვევაში შეიძლება ეს ავადმყოფობა ლვინოსაც გადაედოს.

თუ ახალი, სავსებით სალი და დადულებული ლვინო მოთავსებულია შესატერის შენობაში და სუფთა ჭურჭელში, იგი შეძლება შენახულ იქნას ასე მანამდე, სანამ იგი თავისთავად არ დაიწმინ დება.

ასეთი ლვინო შეიძლება შემდეგ ბოთლებში იქნას გადასხმული.

მაგრამ ასე სასურველია არ ხდება ხალმე ყაველოვის ლუნის დამწიფება: ჩეკნი ლვინო თავისთავად იშვიათად იწმინდება და გარდა ამისა მრავალი ავადმყოფობაც უჩნდება ხოლმე. საჭირო ხდება მათი ხელოვნურად დაწმენდა და წამლობა ავადმყოფობის წინააღმდეგ. მათ შესახებ წაიკითხეთ წიგნაკი: „ლვინის ავადმყოფობანი და მათი წამლობა“.

ՀՅՈՒՅԵ ՁԱՅՆԻ

06036320

დუღილის გათავების და პირველი გადაბიც შედლაზე კულტურულ
უძველესია ღვინის კასრში შენახვა; თუ კი ეს შესძლებელია, ახეთი
ლვინო კასრში უნდა იქნას გადაღებული.

თუ კასრში წინასწარ გოგირდი იყო ნ. ხრჩოლი, მაშინ საჭიროა ღვინის ჩასხმის წინ ცივი წყლით გატორეცხოს.

პირველი გადაღების დროს ახალი ღვინით კისრი პირამიდი არ უნდა ავაგესთ და მაგრად თავი არ უნდა დაუცო. ასეთ ღვინოში ჯერ კიდევ სავსებით არ არის დათავებული დუღილი, მასში კვლავ გრძელდება ჩუმი დუღილი და ცუდი ჰაერი გამოყოფ ; თუ ასეთი კისრი მაგრად არის თავდაცობილი, მაშინ ამ ცუდი ჰაერის წყალობით თუ მან ბლობად მოიყარა თავი, შეიძლება კისრი კიდევ გასკდეს.

თუ ასეთი ღვინოს შენახვა ქვეყრში გვიჩდება, ამ შემთხვევაშიც საჭიროა მას სასულე დაუტოვოთ, რომ ამ ცუდა ჰაერმა გარეთ გამოსვლა შესძლოს.

თუ ახალი ღვინო კასრშია შენახული, მაშინ მას თავი უნდა დაუცვათ ერთნაირი საცობით, რომლის საშუალებით კასრიდან შეიძლება ჰაერი გარეთ გამოვდეს, შეგნით კი ვერ შევა.

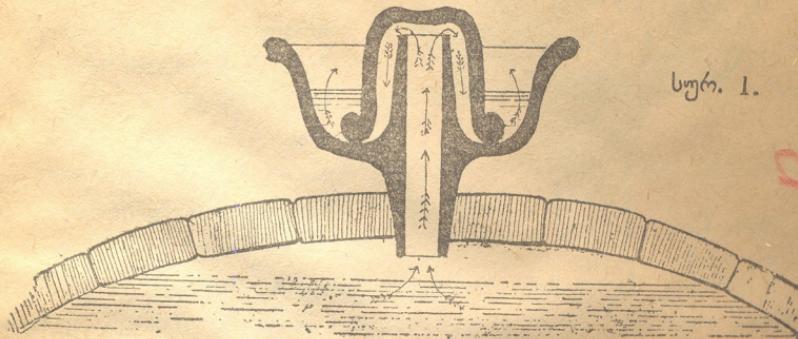
სურათებზე № № 1, 2, 3 და 4 გამოსტულია ასეთი საკონი
(შპუნტი). იგი ორი ცალქე ნაწილისაგან შესდგება: მიღიან ჯამისა
(იხილე სურ. № 3) და სახურავისაგან (იხილე სურ. № 2). მიღის
ერთი თავი ამაღლებულია ჯამის ზედა ნაპირებამდე, მეორე კი გა-
დის ჯამის ძარში. სახურავი კი ზევიდან აქვს გადაფარებული ჯამის
მილს. ჯამზე წყალია დასხმული, რომელშიაც ს. ხუკია ჩაღმული-
სურ. № 1 საცობის განაჭერი და სურ. № 4 მთელი საცობია გამუ-
ხატული. სურ. № 1 კარგად სჩანს ისრების მიმართულებით, რომ კასრ-
ში დაგროვილი ჰქონია ამოდის მისგან მიღის საშუალებით, შემდეგ
გადის წყალში, რომელიც ჯამს ძრობეა დასხ ული და შემდეგ გა-
რეთ გამოდის. რადგანაც ჯამის ძრობე დასხმული წყალში სახურა-
ვია ჩაშეებული, ამიტომ გარედან ჰაერი ვეღარ შედას კასრში. კას-
რიდან კი გამოდის ჰაერი, რადგან კასრის შიგნით მოქცეულ ჰაერს
მეტი ძალა აქვს, ვიღრე გარეთა ჰაერს.

ამ ღროს თვალყური უნდა ვადევნოთ, რომ ის შენგა, სადაც
ახალი ღვინო არის შენახული, ცუდი ამინდისეგან ზედმეტად არ გა-
ცივდეს.

ასეთ კასრებში ღვინო პირველ ხანებში ყოველ დღე უნდა შე-

გავსოთ, შემდეგ დღე გამოშვებით, შემდეგ კვირაში ერთნებულ ტექსტი ილოს თვეში ერთხელ.

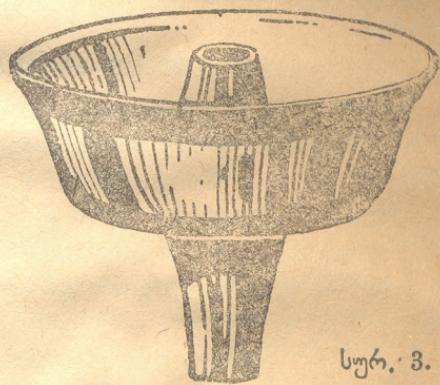
შევსება საჭიროა იმავე ღვინით ან უკეთესით, მაგრამ არავითარ შემთხვევაშა უფრო ცუდით.

სურ. 1.

სურ. 2.

სურ. 3.

ძველ ღვინოს ახალი, ჯერ კიდევ სავსებით დაუდუღარი ღვინო არ უნდა დაუმატოთ.

ღვინის დამატების შემდეგ თუ ღვინო უკვე აღარ დუღს, კასრს თავი კარგად უნდა დაუცვათ გრძელი საცობით, რომ საცობი ღვინოს ეხებოდეს. ამის გამო საცობი ყოველთვის სველი იქნება, არ გაშრება და არც ჰაერს შეუშვებს კასრში.

ღვინის დამატების დროს სასურველია ღვინო ისე ჩაგასხათ კასრში, რომ ზევიდან არ ესხმოდეს. ამატომ იმ ჭურჭლის წვერი, რომლითაც ღვინოს უმატებთ, უნდა ჩაუშვათ ღვინოში. ღვინის მიმა-

სურ. 4.

ტების დროს მოსირ შედაპირი თანდათანობირთ და ნელნებულ იწევს მაღლარ და შემზევე კი დეც გადმოვა კასრის თავი-დან; თან გადმოიტანს იმ სოკოებსაც, რომელთაც გა-ჩენა მოუსწრიათ ლვინის ზე-დაპირზე და იმ რიგად ლვი-ნის ვანთავისულებო მავნე სოკოებისაგან. შეიძლება ლვი-ნი არ გადმოვადინოთ, თუ სოკოები არ არის გაჩენალი.

ლვინის ჩამატების შემდეგ კარგად უნდა მოვწმინდოთ კასრის თავი და საცობი გაუკეთოთ. თუ თავს და კასრის კედლებს კარგად არ მოვწმენდოთ დალურილ ლვინოს, შეიძლება მას ობი, ან ძრის სოკო გაუჩნდეს, რომელიც შემდეგ ადგილად შეიძლება ლვინოს გადაედგას.

დგანის გადალება.

ყოველი ლვინო, განსაკუთრებით კი ახალი, მისი მიღების პირ-ველ ხანებში განსაზღვრულ ხნის განმავლობაში ყოველთვის იძლევა ნალექს—თბლებს.

თხლე განსაკუთრებით ბევრი ჩნდება პირველ წელს. თუ ლვინო თხლეზე დავტოვეთ და იგი დროზე არ მოვაცილეო, მაშინ თხლე მაღლ წახულების იწყებს, თუ გემო და სუნი ეძლევა, ეს კი ლვინოზე გადავა. რომელიც აგრეთვე გაუუჭებას იწყებს.

რომ ეს არ მოხდეს, ახალი ლვინო აუკილებლად გადალებულ უნდა იქნას მეორედ თებერვალში ან მარტში; გადალების დროს დი-დი სიფრთხილე უნდა დივიცვათ, რომ თხლეც არ გავაყოლოთ ლვინოს.

ჩვენებურ გლეხურ მეურნეობაში ლვინის გადალება ხდება სპი-ლენდის წვრილყელიანი ხელჩაფ. თი; ამასთანავე არავითარ სიფრთხი-ლეს ადგილი არა აქვს ხოლმე. ლვინოს პირდაპირ რებენ ქვევიდან.

ცხადია, რომ ლვინის ასე გადალების დროს მას თხლეც გაყვება და უკვე სუფთა, დაწმენდილი ლვინო ისევ აიმღვრევა.

თუ ლვინის გადალებას ჩეზინის მიღით ვაწარმოებთ, მაშინ მისი თანდათანობით ჩაშვებით შეიძლება მხოლოდ წმინდა ლვინო იქნეს

გადალებული, თხლე კი ძირზე დავტოვოთ. ასევე შეიძლება ლენინი
გადალება კასრილან.

მეორედ გადალების შემდეგ ლვინო შეიძლება ხელუხლებელი
დავტოვოთ ზაფხულამდი. ივლისში იგი მესამედ უნდა გადავილოთ;
ზამთრისათვის კი იგი მეოთხეთ უნდა გადავილოთ.

ბაშასადამე, პირველი წლის გინმავლობაში, თუ მხედველობაში
არ მივიღებთ დულილის შემდეგ გადალებას, ლვინო სამჯერ უნდა გა-
დავილოთ.

მეორე წლის განმავლობაში ლვინო აგრედვე სამჯერ უნდა გა-
დავილოთ: მარტში, სექტემბერში და დეკემბერში.

გადალებით ლვინოს არა მარტო თხლე მოსცილდება, არამედ
მისი გემუც გაუმჯობესდება. წითელ ლვინოს ამასთანავე ფიროც უჩუქ-
ლება. სუნი თუმცა ჯადალების პირველ ხანებში უსუსტლება, მაგრამ
მალე ისევ სასიამოვნო სუნს იღებს.

გადალებას უნდა შეუდგეთ მაშინვე, როგორც კი ლვინო ნალექს-
გაიკეთებს და დაიწენდება. გადალება უმჯობესია თბილ და უქარო-
ამინდში.

სჯობს ლვინო ადრე გადავილოთ, ვიდრე მისი გადალება დაე-
გვინონთ, რადგან ამით შეიძლება ლვინო ხელახლა აიმღვრეს.

ახლი ლვ-ნის ხშირ-ხშირად გადალება არა თუ საზიახოა, არა-
მედ სასარგებლოცაა, რადგან გადალება მის დამწიფებას დააჩქარეს-
და უფრო მაღალ დაიწენდება.

თუ ლვინო კარგად დამწიფებულია, შეიძლება იგი კასრებში-
გადავილოთ. კასრებს წინასწარ გოგირდი უნდა უხრჩოლოთ.

თუ ლვინო კარგად დადულებული არ არის და ისე გადავილეთ-
გოგირდ ნახრჩოლებ კასრში, ამით დაუმთავრებელი დუღილი შექერ-
ლება, რომელიც შეიძლება ზაფხულზე ისევ განახლდეს და ლვინო დაგ-
ვიავადმყოფოს ან დააძძოროს.

ლვინო ისე უნდა გადავილოთ, რომ იგი ამავე დროს კიდეც გა-
ნიავდეს. ამისათვის, თუ ლვინის გადალებას ხელჩაფათი ვაწარმოებოთ,
ის მაღლა უნდა ავ წიოთ და ნელ-ნელა გადავასხათ ლვინო, რომ მას
რაც შეიძლება მეტი ჰაერი მოხვდეს.

ძველი ლვ-ნის გადალების დროს კი უნდა ვეცათოთ, რომ მას
რაც შეიძლება ნაკლები ჰაერი მოხვდეს. ამიტომ ძველი ლვინის (ერ-
თი წლის და მეტის) გადალება უმჯობესია რეზინის მილით. ამ შემ-
თხვევაში ხელჩაფათ ლვინის გადალება ლვინოს სუნსა და გემოს-
უკარგავს.

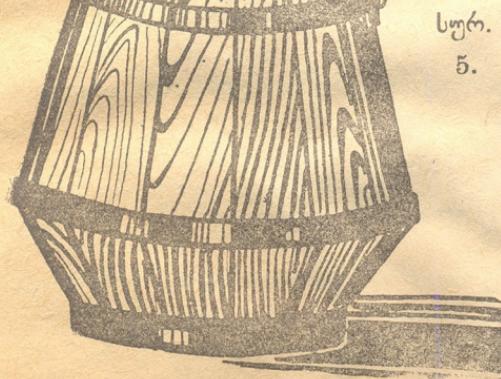
რეზინის მალი ღვინის გადასალებად გამოდკება შეცავათ - მაქინ, თუ ღვინი ისეთ ჭურჭელშია, რომელიც უფრო მაღლა, სხვას, გრძელები მეორე ჭურჭელი, რომელშიაც ღვინი უნდა გადავიდოთ. შესაბამის რეზინის მილით ყოვლად შეუძლებელია.

საჩადაფებში, სადაც კასრები იატაკიდან 12 ვერშოკის სიმაღლეზე არიან მოთავსებულნი, ღვინის გალად ბა რეზინის მილებით ძალიან ადგილად და ჩარიც შეიძლება მოვახდინოთ.

თუ ღვინის გადასხმა რეზინის მილებით ვერ ხერხდება, ამ შემთხვევაში ღვინოს ჯერ ხის ვეღროებში ასხამენ (იხ. სურ. № 5), რომ-

ლის შემწეობით უფრო ადგილი იქნება ღვინის გადასხმა, ასეთი ხის ვეღროები უფრო იაფი ღირს, ვიდრე სპალენძის ხელჩაფები. მათი მოვლაც დაგაშენდაც უფრო ადგილია, რადგან სპილენძის ხელჩაფებს დროგამშვებით მოკალვა სჭირდებათ, წინააღმდეგ შემთხვევაში ღვინის მოქმედებით სპილენძე საწამლავი ნივთიერებები გაჩნდება, რომელმაც, თუ ღვინოში მოხვდა, შეიძლება ადამიანი კიდეც მოწამლოს.

თუ ძველი ღვინო ერთი კასრიდან მეორეში უნდა გადავიღოთ, მაშინ უმჯობესია ღვინო ჯერ თავახულ კასრში გადავიღოთ და შეძეგ გადავასხათ იმ კასრში, რომელშიაც უნდა შევინახოთ. ამ შემთხვევაში საჭიროა კასრს თავზე ხის ძაბრი გაუკეთოთ (იხ. სურ. № 6).

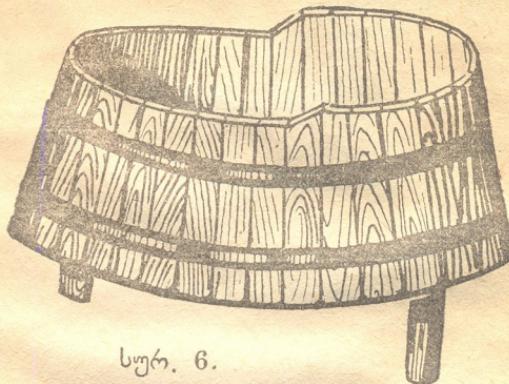

აღნიან კარგია, რადგან ჰაერი მას თითქმის არ მოხვდება.

მაგრამ თუ ახალი ღვინო გვინდა რეზინის მ-ლებით გადავიღოთ, მაშინ უმჯობესია ღვინო ჯერ თავახულ კასრში გადავიღოთ და შეძეგ გადავასხათ იმ კასრში, რომელშიაც უნდა შევინახოთ. ამ შემთხვევაში საჭიროა კასრს თავზე ხის ძაბრი გაუკეთოთ (იხ. სურ. № 6).

აი ყველა მთავარი მოოხოვნილება, რაც უნდა იცის ქულები კულტურა
მელვინებმ, რომ მან ჟესტოს კარგად მოუკაროს ჯანსაჭრის მიზანის
მელსაც არავათარი ნაკლი და ავადმყოფობა არა აქვს.

მაგრამ ხშირად ცხოვრებაში ყველაფერი ისე არ ხდება, რო-
გორც საჭიროა.

სურ. 6.

მრავალი ნიზეზების გამო ღვინოს ხშირად რაიმე ნაკლი უჩნდება,
ავადდება, დროზე არ იწმინდება და საზოგადოთ ისეთი არ არის,
როგორც მელვინისათვის არის სასურველი.

ასეთ შემთხვევაში საჭირო ხდება მათი წამლობა, მათი გემოს,
სუნის და ფერის გამოსწორება.

თუ როგორ უნდა მოვიქცეთ ასეთ შემთხვევებში, ამის შესახებ
დაწერილია მეორე წიგნიაში, რომელსაც ეწოდება „ავადმყოფი ღვი-
ნის მოვლა“.

სტამბა „ზარია ვოსტოკა“-სა, ხაშა შულუკიძის ქ. № 4.

შეკვ. № 1879. ★ ტირაჟი 5000 ★ მთავლიტი № 518.

აღიარეთ ხელი

პარტიის კომუჯრედებში და ახალგაზრდათა კომუნისტი, სოფლის კომერციულებში, აგრონომებთან, აგრონომიულ პუნქტებში, როდესაც ქალაქში ჩამოხვალთ, ყველა წიგნის მაღაზიაში „გლეხის ბიბლიოთეკის“ წიგნები.

შევენ ხელა — მედვინეობა.

1. სავენახეს დაგეგმვა.
2. ვანახის ნიადაგის დამუშავება.
3. ვაზის გასხვლა.
4. ვაზის მავთულზე დაყენება.
5. ფილოქსერი და მასთან ბრძოლა.
6. ობი და ნ. ცარი.
7. ახ ლი ლვინას დაყენება.
8. ლვინის მოვლა.
9. ავადმყოვ ლვინის მოვლა.

ამ ჭიშნების გარდა, „გლეხის ბიბლიოთეკის“ აკვე ჭიშნები:
შემდეგ დარჩებილა:

შებალეობიდან,

შერძეობიდან,

შეთამბაქონობიდან,

საქონლის საკვიპი,

შეგაბრუშუმეობიდან,

შეფუტკრეობიდან,

შემინდვრეობიდან,

მუბოსტნეობიდან,

შესაქონლეობიდან,

შეფრინველეობიდან.

„გლეხის ბიბლიოთეკის“ საჩედაზციო კოლეგია:

აბესაძე, ათაბეგოვი, გვიბერია, კანდაუროვა, კვარაცხელია, კე-
ცხოველი, მაისურიანი, სანაძე, ტიმოფეევი, დემურიშვილი.

თაცემარომლები: აბესაძე, ათაბეგოვი, ალნიაშვილი,
ბიბილაშვილი, ვერმიშვილი, იაშვილი, ელ. ერისთავი, კანდაურო-
ვი, კვარაცხელია, კარბელაშვილი, კიცხველი, კლეინი, ლო-
მოსური, ლეონიძე, ლოლაძე, მაყაშველი, მაისურიანი, მირი-
ანაშვილი მიხ., მირიანაშვილი ელის., ნაკაშიძე, პახუნივი, სანაძე,
სამადაშვილი, ხდაროსელხეი, სულაკაძე, ტიმოფეევი მიხ., ჩოლოვა-
შვილი, წერეთელი, ჭელიძე, ხოვერია, ეკ. ერისთავი.

ნიგნაპის ვალ 10 კაბ.

3060 ზიგნაპის აღმიშვილ ფას-
ზე ქვისად გაყიდის, თანახმად
კაცილისა, პასუხისმგებელი იქნა-
ნა გიცვისული.

